

Aika	11.6.2026 klo 18.00-19.15		
Paikka	Seurakuntakeskus, sali, Urheilutie 1		
Jäsenet	Ahonen Taina	rehtori	
	Allonen Ilkka	maanviljelijä	
	Brusila Eerik	opiskelija, VTK	
	Eskelinen Katri	opettaja, yrittäjä	
	Hammert Hans	vesivoimaoperaattori	
	Heikkilä Teuvo	kiinteistönhoitaja	
	Heinmurto Katri	KM-KTM	
	Helin Anna	luokanopettaja, KM	
	Hellström Saija	rehtori, kirkkovaltuuston varapuheenjohtaja	
	Hoffman Heidi	controller	
	Kalenius Christina	lähihoitaja	
	Kangas Petra	yto-esihenkilö, opettaja	
	Koivula Susanna	sosionomi, kirkon nuorisotyönohjaaja	
	Kokko Eero	yrittäjä, lehtori	
	Manninen Katri	käsikirjoittaja	
	Matalamäki Pirkko	erityisluokanopettaja	
	Mäkinen Emmi	luokanopettaja, TM	
	Pöykkö Enni	kirkkomuusikko, yrittäjä	
	Saarnio Rauno	taluspäällikkö, kirkkovaltuuston puheenjohtaja	
	Salmi-Carlson Tiina	opettaja	
	Suvanto Sirpa	maatalousyrittäjä	
	Särkijärvi Tuuli	vastaava ohjaaja, kasvatustieteen kandidaatti	
	Teppinen Marja	maanviljelijä, agrologi	
	Toivonen Tero	projekti-insinööri	
	Vehkajärvi Tomi	teologian maisteri, aineenopettaja	
	Vierikko Tarja	sairaanhoitaja	
	Virtanen Toni	maatalousyrittäjä	
Poissa	Toivonen Tero		
	Matalamäki Pirkko		
	Hammert Hans		
	Heinmurto Katri		
	Kokko Eero		
	Kupiainen Jari		
	Särkijärvi Tuuli		
	Hankonen Riikka		
	Koivula Susanna		
	Manninen Katri		
	Rosenqvist Jari		
	Salovaara Heini		
	Luomanen Tiina		
	Heino Juha		
	Tokola Arvi		
	Helin Anna		
	Brusila Eerik		
Lisäksi kokoukseen on kutsuttu	Meijer Tarja	kirkkoherra	kirkkoneuvoston puheenjohtaja
	Nieminen Helena	talusjohtaja	pöytäkirjanpitäjä

Suvanto Sirpa	maatalousyrittäjä, kirkkoneuvoston jäsen
Tokola Arvi	teollisuusputkiasentaja, Tero Toivosen varajäsen
Sillanpää Jari	eläkeläinen, Pirkko Matalamäen varajäsen
Kupiainen Jari	kehityspäällikkö, Hans Hammertin varajäsen
Manninen Marjaana	KM, opetusneuvos, Eero Kokon varajäsen
Salovaara Heini	aineenopettaja, Tuuli Särkijärven varajäsen
Pitkämäki Hanna	KM, luokanopettaja, Katri Heinmuron varajäsen
Rosenqvist Jari	työmaapäällikkö, Katri Mannisen varajäsen
Ryynälä Krista	lastenohjaaja, Katri Mannisen varajäsen
Luomanen Tiina	opetusneuvos, Tuuli Särkijärven varajäsen
Heino Juha	autonkuljettaja, Susanna Koivulan varajäsen

Läsnä 19 /27 valtuutetusta.

21 §

Kokouksen avaaminen

Esitys	Puheenjohtaja avaa kokouksen.
Päätös	Puheenjohtaja avasi kokouksen.

22 §

Laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Kokouksesta on ilmoitettu kirkkovaltuutetuille 4.6.2026 lähetetyllä kuulutuksella, jonka liitteenä esityslista. Kokouskuulutus on ollut nähtävänä 4.-11.6.2026 <https://www.mantsalanseurakunta.fi/paatoksenteko>.

Esitys	Kokous todetaan laillisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.
Päätös	Todettiin.

23 §

Pöytäkirjan 3/2026 tarkastajien valitseminen

Esitys	Valitaan kaksi pöytäkirjantarkastajaa, jotka toimivat samalla ääntenlaskijoina. Pöytäkirjantarkastajat ehdotetaan valittaviksi aakkosjärjestyksessä. Vuorossa ovat Heidi Hoffman ja Christina Kalenius.
Päätös	Pöytäkirjan 3/2026 tarkastajiksi valittiin Heidi Hoffman ja Christina Kalenius.

24 §

Työjärjestyksen hyväksyminen

Esitys	Esityslista päätösehdotuksineen hyväksytään kokouksen työjärjestykseksi.
Päätös	Esityslista hyväksyttiin työjärjestykseksi sillä muutoksella, että lisäksi käsitellään pykälä 31.

25 §

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastuksesta on annettava kirkkovaltuustolle kultakin tilikaudelta tarkastuskertomus, jossa esitetään tarkastuksen tulokset. Tarkastuskertomuksessa on myös esitettävä, voidaanko tilinpäätös hyväksyä ja myöntää tilivelvollisille vastuuvapaus. "Jos tilintarkastuksessa havaitaan, että hallintoa ja taloutta on hoidettu vastoin säännöksiä tai asianomaisen toimielimen tai viranhaltijan päätöksiä eikä virhe tai aiheutunut vahinko ole vähäinen, on tarkastuskertomuksessa tehtävä asiasta tilivelvolliseen kohdistuva muistutus.

Muistutuksesta on pyydetävä vastine asianomaiselta. Muistutusta ei voida kohdistaa kirkkovaltuuston, yhteisen kirkkovaltuuston tai hiippakuntavaltuuston jäseneneen eikä kirkolliskokousedustajaan.

Kirkkoneuvoston, yhteisen kirkkoneuvoston ja kirkkohallituksen on esitettävä tilinpäätös sekä tilintarkastuskertomus ja siihen liittyvät vastineet ja oma lausuntonsa kirkkovaltuuston, yhteisen kirkkovaltuuston tai kirkolliskokouksen käsiteltäväksi. Kirkkovaltuusto, yhteinen kirkkovaltuusto tai kirkolliskokous päättää toimenpiteistä, joihin tarkastuskertomus ja siinä tehdyt muistutukset antavat aihetta. Tilinpäätöksen hyväksymisen yhteydessä päätetään vastuuvapaudesta tilivelvollisille." (KJ 6:8)

Tilintarkastajat ovat tarkastaneet seurakunnan hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.2025–31.12.2025 ja antaneet tilintarkastuskertomuksessa lausuntonsa tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä.

Esitys	Kirkkoneuvosto 21.5.2026 esittää, että
	1. kirkkovaltuusto merkitsee tilintarkastajien antaman tilintarkastuskertomuksen (liite 1) tiedoksi ja
	2. kirkkovaltuusto päättää tilinpäätöksen hyväksymisen yhteydessä vastuuvapauden myöntämisestä tilivelvollisille tilikaudelta 2025.
Päätös	Esitys hyväksyttiin.

26 §

Tilinpäätös ja toimintakertomus 2025

Kirkkojärjestyksen 6 luvun 5 §:n mukaan talousarviovuodelta on laadittava tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä. Samassa yhteydessä on tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä ja toimenpiteistä talouden tasapainottamiseksi. Tilinpäätökseen kuuluvat tuloslaskelma, tase, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Tilinpäätöksen allekirjoittavat päätösvaltainen kirkkoneuvosto ja taloudesta vastaava viranhaltija. Allekirjoitettu tilinpäätös on annettava viipymättä tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastuksen jälkeen se saatetaan kirkkovaltuuston käsiteltäväksi. Kirkkovaltuusto hyväksyy tilinpäätöksen viimeistään tilikautta seuraavan kesäkuun loppuun mennessä

Seurakuntamme taloustilanne on vakaa, ylijäämä vuodelta 2025 on 52 409,02 euroa, kun talousarviossa oli varauduttu 487 570,00 euron alijäämään. Toimintatuotot nousivat edellisestä vuodesta 754,34 euroa eli toimintatuotot yhteensä olivat 608 338,78 euroa ollen 15 prosenttia toimintakuluista (16 % v. 2024). Toimintakulut nousivat edellisestä vuodesta 167 091,69 euroa ollen yhteensä 4 070 571,84 euroa.

Henkilöstökulut nousivat edellisestä vuodesta 147 972,50 euroa ja ne olivat yhteensä 2 447 520,23 euroa. Henkilöstökulut ovat suurin menoerä ja niiden osuus toimintakuluista oli 60 % ja 66 % verotuloista. Vuoden 2025 verotulot laskivat 54 528,16 euroa eli 1,4 % verrattuna edelliseen vuoteen. Verotuskulut olivat 56 250,84 euroa.

Investointimenot olivat 449 105,70 euroa.

Vuoden 2025 tilinpäätös ja toimintakertomus liitteenä 2.

Esitys Kirkkoneuvosto 26.3.2026 ja 21.5.2026 esittää kirkkovaltuustolle, että kirkkovaltuusto

1. vahvistaa vuoden 2025 tilinpäätöksen ja päättää, että seurakunnan tilikauden ylijäämä ja hautainhoitorahaston ylijäämä kirjataan taseen edellisten tilikausien yli-/alijäämätileille.
2. myöntää tili- ja vastuuvapauden tilivelvollisille tilikaudelta 2025.

Päätös Esitys hyväksyttiin.

27 §

Tuloveroprosentti vuodelle 2027

Kirkkoneuvoston tulee valmistella esitys kirkkovaltuustolle seuraavan vuoden kirkollisesta tuloveroprosentista.

Kirkkolain 6 luvun 2 §:n mukaan kirkkovaltuusto tai yhteinen kirkkovaltuusto päättää tuloveroprosentista 0,05 prosenttiyksikön tarkkuudella. Seurakunnan on ilmoitettava vuoden 2027 tuloveroprosentti verohallitukselle marraskuussa 2026. Kirkollisverolla katetaan se määrä, joka kirkkovaltuuston vuosittain hyväksymän talousarvion mukaan muiden tulojen lisäksi tarvitaan menojen suorittamiseen.

Mäntsälän seurakunnan tuloveroprosentti on ollut 1,25 prosenttia jo vuodesta 1975 lähtien. Vuonna 2025 verotuloja kertyi 3.707.614,25 euroa. Verotulot laskivat 1,4 % vuoteen 2024 nähden. Tilikauden 2025 arvioitu alijäämä 365.320,00 euroa kääntyi kuitenkin 52.409,02 euron ylijäämäksi. Huhtikuun

loppuun mennessä verotuloja on kertynyt 1,5 % enemmän viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Kirkollisverokertymä näyttäisi ennusteen mukaan olevan vielä joitakin vuosia kasvava jäsenmäärän vähenemisestä huolimatta. Taloustilanne ei tässä vaiheessa osoita tarvetta siihen, että veroprosenttia pitäisi nostaa. Kulurakennetta tulee joka tapauksessa käydä tarkasti läpi kaikkien toimintojen osalta, kun tehdään vuoden 2027 talousarviota.

Esitys Kirkkoneuvosto 21.5.2026 esittää kirkkovaltuustolle, että Mäntsälän seurakunnan tuloveroprosentti vuonna 2027 on 1,25.

Päätös Esitys hyväksyttiin.

28 §

Hallintosäännön päivitys

Kirkkovaltuusto hyväksyi Mäntsälän seurakunnan hallintosäännön 7.12.2023 ja se tuli voimaan 1.1.2024 alkaen.

Hallintosäännössä on kohdat, joita ehdotetaan päivitettäväksi seuraavasti:

2 luku 2 § Kirkkovaltuusto

Kirkkovaltuustossa on **25** jäsentä

3 luku 8-9 § Kirkkoherran ja talousjohtajan päätösvalta

d) myöntää palkattoman virka- tai työvapaan viranhaltijalle tai työntekijälle enintään **yhden vuoden** ajaksi, jos sen myöntäminen on seurakunnan harkinnassa eikä siitä aiheudu seurakunnalle lisäkustannuksia;

Esitys Kirkkoneuvosto 21.5.2026 esittää kirkkovaltuustolle hyväksyttäväksi päivitetyn hallintosäännön (liite 3). Päivitetty hallintosääntö tulee voimaan heti.

Päätös Esitys hyväksyttiin.

29 §

Jäsenaloitteet

Päätös Todettiin, ettei jäsenaloitteita tällä kertaa ollut.

30 §

Ilmoitusasioita

Päätös Todettiin, ettei ilmoitusasioita tällä kertaa ollut.

31 §

Vaalilautakunnan varajäsenen valitseminen

Päätös Vaalilautakunnan 1. varajäseneksi kirkkovaltuuston kokouksessa 8.4.2026 valittu Vera Huser on todettu esteelliseksi toimimaan tehtävässään. Hänen tilalleen valitaan Siiri Laaksonen uudeksi varajäseneksi sijalle 5.

32 §

Valitusosoitus ja kokouksen päättäminen

Esitys Puheenjohtaja päättää kokouksen. Pöytäkirjaan liitetään valitusosoitus. Kokouksesta laadittu pöytäkirja on nähtävänä <https://www.mantsalanseurakunta.fi/paatoksenteko>.

Päätös Puheenjohtaja antoi valitusosoituksen liite 4 ja päätti kokouksen klo 19.15

VALITUSOSOITUS

Mäntsälän seurakunta

Kirkkovaltuusto

11.6.2026, §:t 21–32

1 MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot

Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain (652/2023) 12 luvun 4 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 2 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) 146 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan hankintalain mukaista valitusta ei voi tehdä päätöksestä tai muusta ratkaisusta, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.

Pöytäkirjan pykälät: 21–24, 29–32

Erikseen säädetty muutoksenhakukiellot

1. Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 2 luvun 6 §:n 2 momentin mukaan valittamalla ei saa hakea muutosta hallinnon sisäiseen määräykseen, joka koskee tehtävän tai muun toimipiteen suorittamista.

2. Hankintaa koskevista päätöksistä ei kirkkolain 12 luvun 8 §:n 2 momentin nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnysarvon. Kansalliset kynnysarvot ilman arvonlisäveroa laskettuna ovat:

- 60 000 € (tavarat ja palvelut sekä suunnittelukilpailut);
- 150 000 € (rakennusurakat);
- 400 000 € (hankintalain liitteen E 1–4 kohdassa tarkoitetut sosiaali- ja terveystyöpalvelut);
- 300 000 € (hankintalain liitteen E 5–15 kohdassa tarkoitetut muut erityiset palvelut) ja
- 500 000 € (käyttöoikeussopimukset).

3. Muun lainsäädännön mukaan päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet:

2 HANKINTAOIKAISU

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisun (hankintalaki 132–135 §). Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle.

Hankintayksikkö:

Käyntiosoite:

Postiosoite:

Sähköposti:

Hankintaoikaisu on tehtävä **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiannointia viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankintaoikaisun on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapun-

päivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa hankintaoikaisun tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Hankintaoikaisun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti.

Hankintaoikaisun sisältö

Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi:

- oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot hankintaoikaisun kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

3 VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen ja valitusaika

a) Kirkollis- ja hallintovalitukset

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Valitusviranomainen ja yhteystiedot:

Helsingin hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki Sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät: 25–28

Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät:

Valitusaika on **30 päivää** päätöksen tiedoksisaannista.

Muutoksenhakuajan laskeminen

Valitus- ja oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista, tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana ajankohtana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä siitä, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa. Jos muutoksenhakuajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

b) Valitus markkinaoikeuteen

Valitus on tehtävä kirjallisesti **14 päivän kuluessa** siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen.

Jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa, valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun tarjoaja on saanut tiedon päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus markkinaoikeudelle on tehtävä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä oheisasiakirjoineen tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saatamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankinta-oikaisua koskevassa kohdassa.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua, 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin hankintalain 75 §:n nojalla tai 3) sitä, että hankintalain 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia. Asia voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnysarvon.

Markkinaoikeuden yhteystiedot

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen:

Postiosoite: **Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI**

Käyntiosoite: **Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki**

Puhelinvaihe: **029 56 43300**

Faksi: **029 56 43314**

Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

4 VALITUKSEN SISÄLTÖ JA LIITTEET SEKÄ VALITUKSEN TOIMITTAMINEN JA OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
- sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimuksen perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä valitusviranomaiselle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei valitusviranomainen toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa.

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikeudenkäyntimaksu

[Tuomioistuinmaksulain](#) (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, jollei lain 4, 5, 7, 8 tai 9 §:stä muuta johdu. Tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1122/2021) 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on 270 € ja markkinaoikeudessa 2 120 €. Käsittelymaksu markkinaoikeudessa on kuitenkin 4 240 €, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoonaa euroa ja 6 350 €, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy täältä: [Maksut - Tuomioistuinlaitos \(oikeus.fi\)](#)

MÄNTSÄLÄN
SEURAKUNTA

11.6.2026

Pöytäkirja
Kirkkovaltuusto

Sivu 12 (
12)

3/2026

Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.